

YOĞUN BAKIMDA SEĐILMIŐ SEMPTOM VE BULGULARIN YÖNETİMİ

Editörler

Prof. Dr. Fatma Eti Aslan

Prof. Dr. Nermin Olgun

2. BASKI

© Copyright 2023

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçla kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN	Sayfa ve Kapak Tasarımı
978-605-9942-59-1	Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı	Yayıncı Sertifika No
Yoğun Bakımda Seçilmiş Semptom ve Bulguların Yönetimi	47518
Editörler	Baskı ve Cilt
Prof. Dr. Fatma Eti Aslan Prof. Dr. Nermin Olgun	Vadi Matbaacılık
Yayın Koordinatörü	Bisac Code
Yasin DİLMEN	MED026000
	DOİ
	10.37609/akya.2609

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. Akademisyen Kitabevi ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşturmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. Akademisyen Kitabevi ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

“Maya Angelou derki, insanlar söylediklerinizi ya da yaptıklarınızı unuttur, ama onlara neler hissettirdiğinizi asla unutmaz”.

Bizde bu kitabı mesleki bilinç ve iyi duygular hissettirdiğimiz tüm öğrenci ve meslektaşlarımıza

ithaf ediyoruz.

**Prof. Dr. Fatma Eti Aslan
Prof. Dr. Nermin Olgun**

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1 GENEL KONULAR

Konu 1	Yoğun Bakım Ortamı3 <i>Fatma Eti Aslan, Melike Çakır</i>
Konu 2	Hemodinamik Parametreler ve İzlem – Mortalite ve Morbidite Ölçekleri- Yoğun Bakım Skorum Sistemleri15 <i>Halim Ulugöl, Fevzi Toraman</i>
Konu 3	Sıvı – Elektrolit Asit – Baz Dengesi Bozuklukları39 <i>Özgen Ilgaz Koçyiğit</i>
Konu 4	Venöz Tromboembolizm67 <i>Fatma Demir Korkmaz</i>
Konu 5	Zor Hasta Yönetimi89 <i>Ayla Yava, Aynur Koyuncu</i>
Konu 6	Yoğun Bakımda Etik Sorunlar97 <i>Nadiye Özer</i>
Konu 7	Yoğun Bakımda Şefkatli Dokunuş: Mizah ve Gülümseme113 <i>Saliha Koç</i>

BÖLÜM 2 SEÇİLMİŞ SEMPTOM VE BULGULAR

Konu 1	Abdominal Distansiyon129 <i>Sebahat Akbal Ateş</i>
Konu 2	Oral Mukozitler141 <i>Ayfer Bayındır Çelik</i>
Konu 3	Ağrı157 <i>Sevim Çevik</i>
Konu 4	Anksiyete169 <i>Sevim Buzlu, Gizem Şahin</i>
Konu 5	Basınç Yarası181 <i>Pakize Özyürek, Meryem Yavuz Van Giersbergen</i>
Konu 6	Bulantı ve Kusma217 <i>Dilek Aygün</i>
Konu 7	Deliryum243 <i>Fatma Demir Korkmaz, Fatma Eti Aslan</i>

Konu 8	Dispne	263
	<i>Feride Taşkın Yılmaz</i>	
Konu 9	Epileptik Nöbet	277
	<i>Serap Gökçe, Sakine Boyraz</i>	
Konu 10	Hıçkırık	289
	<i>Serap Gökçe, Sakine Boyraz</i>	
Konu 11	Hipoglisemi – Hiperglisemi	295
	<i>Nermin Olgun, Selda Gedik Çelik</i>	
Konu 12	Hipoksi	309
	<i>Özlem Bilik</i>	
Konu 13	Hipotansiyon – Hipertansiyon	321
	<i>Sultan Özkan</i>	
Konu 14	Hipotermi – Hipertermi	339
	<i>Nurdan Gezer</i>	
Konu 15	Kanama Sorunları	353
	<i>Fatma Cebeci</i>	
Konu 16	Kafa İçi Basıncı Artışı	369
	<i>Nurhan Bayraktar, Dilek Çilingir</i>	
Konu 17	Konstipasyon – Diyare	385
	<i>Besey Ören</i>	
Konu 18	Malnütrisyon	401
	<i>Özgül Karayurt, Emel Sütsünbüloğlu</i>	
Konu 19	Nötropeni	423
	<i>Gülbeyaz Can</i>	
Konu 20	Obezite	439
	<i>Azime Karakoç Kumsar</i>	
Konu 21	Oligüri – Anüri	453
	<i>Neriman Zengin</i>	
Konu 22	Ödem-Dehidratasyon	469
	<i>Havva Sert</i>	
Konu 23	Öksürük ve Balgam Çıkarma	487
	<i>Ayşe Çil Akıncı</i>	
Konu 24	Uykusuzluk	507
	<i>Hayat Yalın</i>	
Konu 25	Yorgunluk	519
	<i>Zeynep Erdoğan</i>	
Konu 26	Yutma Güçlüğü	529
	<i>Hicran Yıldız</i>	

YAZARLAR

YAZARLAR ÜNVAN VE SOYADINA GÖRE SIRALANMIŞTIR

Prof. Dr. Fatma Eti Aslan
Acıbadem Üniversitesi

Prof. Dr. Nurhan Bayraktar
Zirve Üniversitesi

Prof. Dr. Sakine Boyraz
Adnan Menderes Üniversitesi

Prof. Dr. Sevim Buzlu
İstanbul Üniversitesi

Prof. Dr. Sevim Çevik
Bülent Ecevit Üniversitesi

Prof. Dr. Meryem Yavuz Van Giersbergen
Ege Üniversitesi

Prof. Dr. Özgül Karayurt
Dokuz Eylül Üniversitesi

Prof. Dr. Nermin Olgun
Hasan Kalyoncu Üniversitesi

Prof. Dr. Fevzi Toraman
Acıbadem Üniversitesi

Doç. Dr. Ayşe Çil Akıncı
Kırklareli Üniversitesi

Doç. Dr. Dilek Aygin
Sakarya Üniversitesi

Doç. Dr. Gülbeyaz Can
İstanbul Üniversitesi

Doç. Dr. Fatma Cebeci
Akdeniz Üniversitesi

Doç. Dr. Dilek Çilingir
Karadeniz Teknik Üniversitesi

Doç. Dr. Fatma Demir Korkmaz
Ege Üniversitesi

Doç. Dr. Besey Ören
İstanbul Üniversitesi

Doç. Dr. Nadiye Özer
Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. Ayla Yava
Hasan Kalyoncu Üniversitesi

Doç. Dr. Hicran Yıldız
Uludağ Üniversitesi

Doç. Dr. Neriman Zengin
İstanbul Üniversitesi

Yard. Doç. Dr. Sebahat Akbal Ateş
Üsküdar Üniversitesi

Yard. Doç. Dr. Özlem Bilik
Dokuz Eylül Üniversitesi

Yard. Doç. Dr. Ayfer Bayındır Çevik
Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Yard. Doç. Dr. Zeynep Erdoğan
Bülent Ecevit Üniversitesi

Yard. Doç. Dr. Nurdan Gezer
Adnan Menderes Üniversitesi

Yard. Doç. Dr. Azime Karakoç Kumsar
Biruni Üniversitesi

Yard. Doç. Dr. Sultan Özkan
Adnan Menderes Üniversitesi

Yard. Doç. Dr. Pakize Özyürek
Kocatepe Üniversitesi

Yard. Doç. Dr. Havva Sert
Sakarya Üniversitesi

Yard. Doç. Dr. Hayat Yalın
Bahçeşehir Üniversitesi

Yard. Doç. Dr. Feride Taşkın Yılmaz
Cumhuriyet Üniversitesi

Uzm. Dr. Özgen Ilgaz Koçyiğit
Acıbadem Üniversitesi

Uzm. Dr. Halim Ulugöl
Acıbadem Üniversitesi

Dr. Çelik Gedik Selda
İstanbul Üniversitesi

Öğr. Gör. Dr. Serap Gökçe
Adnan Menderes Üniversitesi

Uzm. Saliha Koç
Acıbadem Sağlık Grubu

Uzm. Hem. Melike Çakır
Acıbadem Sağlık Grubu

Uzm. Hem. Aynur Koyuncu
Ankara GATA

Uzm. Hem. Emel Sütsünbüloğlu
Dokuz Eylül Üniversitesi

Uzm. Hem. Gizem Şahin
Acıbadem Üniversitesi

ÖNSÖZ

Yoğun bakım kısmen veya tamamen yitirilmiş organ veya fonksiyonların olumsuz etki nedenleri ortadan kaldırılıncaya kadar hastaların desteklenmesi, hastalığı oluşturan bu nedenlerin tedavi edilmesi, hastanın hayatta kalmasının sağlanması için uygulanan yöntemlerin tamamıdır. Bu özelliği nedeniyle modern tıbbın uğraş alanlarından ayrılmaktadır. Yoğun bakım dışında kalan uzmanlık alanlarından bir kısmı, insan organizmasının bir bölümü, belli bir yaş grubu ve bir kısmı da tedavinin bir bölümü ile ilgilenirken, yoğun bakım birçok hastalığın ve bu hastalıklara bağlı komplikasyonların birlikte bulunduğu hasta grubu ile ilgilenir. Çoğu zaman hastalık tanısı önemini yitirir ve semptomların yönetimiyle bakım sürdürülür.

Yoğun bakım hastalarının özellikleri göz önünde bulundurulduğunda bakım alanları ve bakım vericilerinin de özel donatılmış sağlık profesyonellerinden oluşması gerektiği anlaşılmaktadır. Elinizde ki bu kitap yoğun bakım hastalarına bakım veren sağlık profesyonellerinin bilgi ve beceri donanımına katkı sağlayacak bir ilk; – **seçilmiş semptom ve bulguların yönetimi** olması nedeniyle ayrıca bir öneme sahiptir.

Bu kitap Türkiye'nin 22 Üniversitesinden alanında uzman 40 bilim insanının değerli katkıları ile hazırlandı. İnsanlığa ve özellikle yoğun bakım hastası ve ailesine katkılarından dolayı yazarlarımıza, bilgiyi kitap yapan ve ulaşılabilir kılan Akademisyen Yayın Evi çalışanlarına, özellikle titiz çalışmalarından dolayı Rahime Dilmen ve Yusuf Özalp'e teşekkürlerimizi sunarız.

Prof. Dr. Fatma Eti Aslan
Prof. Dr. Nermin Olgun

